

APLICATIU

GUIA DOCENT

PROVISIONAL

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Guia docent

Titulacions de Grau i de Màster

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura

Nom professor/a

Departament

Universitat/Institució

Despatx

Telèfon (*)

e-mail

Horari de tutories

Codi

Crèdits ECTS

Curs i període en el que s'imparteix

Horari

Lloc on s'imparteix

Llengües

Professor/a de contacte

Nom professor/a

Departament

Universitat/Institució

Despatx

Telèfon (*)

e-mail

Horari d'atenció

3.- Prerequisits

No existeix cap requisit previ.

Es recomana, però, tenir coneixements d'Història general, i en especial, d'història antiga, o de cultura clàssica.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

El objectiu d'aquesta assignatura és tractar d'aproximar-nos al coneixement (i les problemàtiques del coneixement) de la Història de Gènere al món antic. En aquest sentit, aquesta assignatura proposa una història de les dones antigues, però també dels conceptes de gènere, i dels rols de gènere en l'antiguitat. El primer problema és que l'antiguitat és un camp molt, molt ample, amb una gran diversitat de cultures, que a més conta amb la dificultat de la manca de fonts, i de les eines necessàries per tractar amb detall aquestes fonts. No podrem repassar tota l'antiguitat, però si ens centrarem en aspectes concrets (socials, econòmics, culturals, jurídics, pol·lìtics i sexuals), així com en les eines i fonts per poder coneixer aquestes realitats.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència CE1. (CE: competències específiques ...)

Resultats d'aprenentatge

-**CE3.** Identificar les principals tendències historiogràfiques i analitzar críticament els seus desenvolupaments.
 -**CE3.8.** Identificar els processos històrics que condueixen als conflictes bèl·lics.
 -**CE1.** Contextualitzar els processos històrics i analitzar-los des d'una perspectiva crítica
 -**CE1.3.** Analitzar els diferents models teòrics que mostren les tensions socials, polítiques, racials, ideològiques, etc.
 -**CE1.4** Comparar críticament tensions socials que han portat a una guerra amb tensions socials resoltes sense guerra.

**6.-
Contingut
s de
l'assignat
ura**

CompetènciaCE7.

Resultats d'aprenentatge

-**CE10.** Aplicar tant els coneixements com la capacitat d'anàlisi en la resolució de problemes relatius al seu camp d'estudi.
 -**CE10.4.** Avaluar i resoldre críticament els problemes historiogràfics propis dels estudis de la guerra.
 -**CE11.** Utilitzar els principals instruments informàtics i de gestió de dades i de la tecnologia de la informació i comunicació en general en el camp específic de les ciències històriques.
 -**CE11.2.** Analitzar dades històriques en diferents suports materials.

Competència CT2. (CT: competències transversals)

Resultats d'aprenentatge

CT1. Desenvolupar la capacitat d'anàlisi i síntesi.
 CT5. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi.
 CT6. Gestionar la informació.
 CT9. Treballar en equip.
 CT11. Treballar en equip respectant tots els punts de vista
 CT12. Reconèixer la diversitat i la multiculturalitat.
 CT13. Raonar críticament.

Competència CG3. (CGU: competències generals UAB, si no estan incloses a les CT)

Programa de l'assignatura

1. Introducció. Els problemes del gènere i l'antiguitat. Definició de Gènere, detall de tipologies de fonts d'informació, corrents teòriques en relació amb l'estudi de la dona i del gènere en el món antic.
2. La dona al Egipte (faraonic) i al Pròxim Orient.
3. La dona grega. Introducció. Tòpics.
 - 3.1 Mitologies. Dones, divinitats i cosmogonies.
 - 3.2 Ciutadanes: Mares, esposes i filles. Advertències socials. Drets. Participació econòmica de les dones en la gestió domèstica.
 - 3.4 Excloses: Extranteres, prostitutes, hetaires, amants. Legislació atenenca.
 - 3.5 Cos: Sexe (homo i heterosexualitat), medicina i representació (artística).
4. La dona a Roma. Introducció. Diferències.
 - 4.1 La dona etrusca i els models de referència de la cultura romana.
 - 4.2 Domina i plebeia. Diferència social. Dret romà i matrimoni. Participació econòmica de la dona.
 - 4.3 Topics: la feblesa del àmbit femeni.
 - 4.4 La Gran dona, darrere els grans homes. Emperatrius, mares i models de comportament.
 - 4.5 Sexualitat romana.
5. Valoració. Reflexió. Discussió. Retrospecció.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

A nivell formatiu, plantejarem les següents activitats:

- Classes magistrals amb discussió de documents antics i fons diferents com a eines de reflexió, interpretació i anàlisi de la realitat antiga.
- Seminaris temàtics dedicats a analitzar materials d'un dossier que permetin posar en joc els coneixements adquirits durant les classes magistrals.
- Treballs individuals i/o en grup sobre personalitats específiques i rellevants del món antic.
- Seguiment de conferències i activitats de recerca.
- Redacció d'un paper a partir de l'estudi d'una qüestió temàtica concreta.

--

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Supervisades

Autònomes

8.- Avaluació

La matèria s'avaluarà aplicant els següents procediments:

- Probes escrites, tant parcials como examen escrit final. 20%
- Realització de treballs, ressenyes, resums, comentaris analítics sobre els textos i altres documents proposats (quadres, gràfiques, mapes, imatges...) i/o preparació de comentaris orals i seminaris. 50%
- Exposicions i comentaris orals i escrits als seminaris de discussió. 20%
- Participació en les discussions i interpretacions a l'aula 10 %

S'establiran uns mínims d'acompliment a partir dels quals l'estudiant estarà en condicions de superar la matèria.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
------------------------	-------	------------------------

9- Bibliografia i enllaços web

- Alfaro, V., Francia, R. (eds), *Bien enseñada: la formación femenina en Roma y el occidente Antigua*, Akal, Madrid.
- Calero, I., Alfaro, V. (eds.), *Las hijas de Pandora. Historia, tradición y simbología*, Málaga, 2005.
- Cantarella, E., *La calamidad ambigua*, Ediciones Clásicas, Madrid, 1985.
- Cantarella, E., *La Mujer romana*, Santiago, 1991.
- Cantarella, E., *Pasado próximo. Mujeres romanas de Tácita a Sulpicio*, Catedra, Madrid, 1997.
- Cantarella, E., *Según natura. la bisexualidad en el mundo antiguo*, Akal, Madrid, 1988.
- Carreras, I., *Mujeres históricas , mujeres narradas*, Oviedo, 2000.
- Cid, R. M^a, “Joan Scott y la historia de las mujeres en España. El caso de los estudios de la antigüedad”, en C. Borderias (ed.), *Joan Scott y las políticas de la historia*, Barcelona, 2006.
- Cortés, R., “Misoginia y literatura: la tradición grecoromana” en M. T. López De La Vieja (ed.), *Feminismo del pasado al presente*, Salamanca, 2000.
- Griego*, Barcelona, 2004.
- Iriarte, A., “La utopía del regreso a un futuro matriarcado”, en *Mujeres. Revista del frente feminista de Zaragoza*, n° 4.
- Iriarte, A., *De amazonas a ciudadanos. Pretexto gineocrático y patriarcado en la Grecia*
- Iriarte, A., Gonzalez, M., *Entre Ares y Afrodita. Violencia del erotismo y erótica de la violencia en la Grecia Antigua*, Abada, Madrid, 2008.
- Iriarte, A., *Las redes del enigma. Voces femeninas en el pensamiento griego*, Taurus, Madrid, 1990.
- literatura, la música, las artes plásticas y el teatro*, Akal, Madrid, 1998.
- Loraux, N., *La experiencia de Tiresia: lo masculino y lo femenino en el mundo*
- Loraux, N., *Nacido de la tierra. Mito y política en Atenas*, El cuenco de plata, Buenos Aires,
- Loreaux, N., *Madres en duelo*, Abada, Madrid, 2004.
- Loreaux, N., *Maneras trágicas de matar a una mujer*, Visor, Madrid, 1989.
- Molas, D. (ed.), *Vivir en femenino. Estudio de mujeres en la antigüedad*, Barcelona, 2002.
- Moorman, E.M., Uitterhoeve, M., *De Adriano a Zenovia. Temas de la historia clásica en la*
- Mossé, Cl., *La Mujer en la Grecia clásica*, Nerea, Madrid, 1994.
- Pedregal, A., “La Magia de Medea”, en R. M. Cid, M. González (eds.), *Mitos femeninos de la cultura clásica*, Oviedo, 2003.
- Pedregal, A., “Las mártires cristianas: género, violencia y dominación del cuerpo femenino”, *Studia Histórica. Historia Antigua* 18, 2000, pp. 277 – 294.
- Plácido, D., “La construcción de lo femenino en el mundo clásico”, en A. Pedregal, M. Gonzalez (eds.), *Venus sin espejo. Imágenes de mujeres en la Antigüedad clásica y el cristianismo Primitivo*, Oviedo, 2005.
- Pomeroy, S. B., *Diosas, ramerías, esposas y esclavas*, Madrid, Akal, 1987.
- Robles, M., Torres, J., *Epitafio de una esposa ejemplar: la “laudatio Turiae”*, Santander, 2002.
- romanizado*, Málaga, 2001.
- Rousselle, A., *Porneia. Del dominio del cuerpo a la privación sensorial*, Barcelona, 1989.
- Sánchez, C., *Arte y erotismo en el mundo clásico*, Siruela, Madrid, 2005
- Verdejo, M. D. (ed), *Comportamientos antagónicos de las mujeres en el mundo antiguo*, Málaga, 1995.

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE